

DÉLMAGYARORSZÁG

75. évfolyam, 180. szám
1985. augusztus 2., péntek

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Ülést tartott a Minisztertanács

A kormány Tájékoztatási Hivatala közli:
A Minisztertanács csütörtöki ülésén áttekintette a gazdasági folyamatok 1985. első félévi alakulását. Megállapította, hogy az idei népgazdasági terv megvalósítása a vártnál nehezebb körülmények között történik. A változások nagyobb erőfeszítése, valamint a javuló gazdaságirányító tevékenység ellenére is kisebb a gazdasági növekedés üteme a számítottnál. Az eddigi eredmények nem elegendőek a terv céljainak eléréséhez, a kedvezőtlen hatások ellensúlyozásához. A termelés szerkezetének átalakításában és hatékonyságának javításában is a letétét lassabb az előrehaladás. Felhívta az állami gazdaságirányító szerveket, hogy következetesen hajtsák végre az érvényben lévő kormányhatározatokat. A gazdálkodó szervezetek fokozzák munkájuk hatékonyságát és erőteljesebben járuljanak hozzá a külgazdasági egyensúly megszilárdításához. Munkaszervezési intézkedésekkel, szükség esetén pótműszakok bevezetésével növeljék a kivitt, elégték ki a hazai keresletet. Gondoskodjanak arról, hogy a keresetek a tényleges gazdasági eredményekkel összhangban alakuljanak.
A kormány megtárgyalta az Országos Tervhivatal elnökének jelentését a VII. ötéves terv kidolgozásának helyzetéről, és állást foglalt a munka további menetéről. (MTI)

Konzerv — exportra is

Befejeződött a zöldborsó-szezon a Nagyatádi Konzervgyárban. Ebben az üzemben az idén 10 250 tonnát, a tartós forróság miatt a tervezettnél valamivel kevesebbet készítettek ebből a kül- és belföldön egyaránt keresett konzervből. Az exportja a gyártással párhuzamosan megkezdődött, s így már a szezonzárásig hét-ezer tonnát szállítottak belőle külföldre.
Jelenleg uborka-, zöldbab-, sárga- és őszibarackszállítmányokat fogad a gyár. Csemegeuborkából mintegy 7200 tonna kész-árut gyártanak, felerészben tőkés exportra. Zöldbabból, amelyből jónak ígérkezik a termés, négyezer tonnára számítanak.

Sándorfalvi meditáció

Meg kell tanulni kereskedni

Munka közben a varrodában

A Sándorfalvi Ruházati és Szakipari Szövetkezet 1983 végén nehéz helyzetbe került: legjövedelmezőbb tevé-
kenységére, a tőkés bér-
munkában gyártott munkaru-
hákra nem érkezett újabb
megrendelés. Rovó József,
az elnök beült a kocsiba,
s rövid idő alatt szerzett
újabb megrendeléseket. Igaz,
korábban egy partner kötöt-
te le azt a kapacitást,
amelyre most nyolcan jut-
nak. Ráadásul minden új
termék egy kicsit „leégést”
jelent: be kell gyakorolni,
ezért kevesebb a nyereség.
Máshogy azonban nem lehet.
Ha van nyereség, minden
rendben, ha nincs, szépen
lehet magyarázkodni, de mit
érnek el vele.
— Mi soha nem követtük
azt a módszert, hogy ha
nem úgy mentek a dolgok,
ahogy szerettük volna, ak-
kor nekiálltunk szidni a
szabályozókat. Inkább azon
gondolkodtunk, mit kell
tennünk azért, hogy telje-
sítsük a követelményeket.

— A bér munkának ke-
mény feltételei vannak.
Mindent kívülről diktál-
nak...
— Három országból ki-
lenc tőkés vevőnk van.
Nyolc év kellett hozzá, hogy
megtanuljuk azt a precizi-
tást, ami ott szokásos. Például
megadja a vevő, hogy kér
ezer darabot egyfajta ruhá-
ból. Tizenkét színben, hat-
féle méretben. Még a kód-
számokat is megadja, ho-
gyan pakoljuk be a kamion-
ba. És nemcsak napos, ha-
nem óras határidők is van-
nak: mi is rájöttünk már:
akkor a legdrágább a ka-
mion, amikor áll. A másik
dolog a bizalom: egyetlen
gombostű sem hiányozhat.
Ezt egyébként hiúságból is
megkövettem az embereink-
től: mi sem vagyunk rosszab-
bak, mint a kinti munkások.
Alighanem ennek köszön-
hető, hogy idén első fél-
évben már hozták a meghatá-
rozott nyereséget. A mércét
pedig hagyományosan ma-
gasra állították: az elmúlt
nyolc évben háromszor ér-
ték el a Kiváló Szövetkezet
címet, egyszer pedig mi-
niszteri dicséret oklevelet
kaptak.

— Meg kell tanulunk
kereskedni — mondja Rovó
József. — A nagykereske-
dem lassú, élettelen nálunk.
Ez a sok nyári, téli vásár-
ból is látszik: leszállítják az
árát, hadd örüljenek a dol-
gozók. Pedig annyit és olyan
választékot kellene terem-
teni, hogy ne maradjon egy
vásárra való elfekvő készlet
szezon után. Mondtam a
kereskedelmi vezetőknek: el-
indulj a Balaton irányába,
bemész minden áruházba és
fölkínárod a portékánkat.
Gyártottunk akkoriban me-
nő nadrágokat. Befejeztük
a gyártást, két hét múlva
már használta a vevő a nad-
rágot. A Sió Áruháznak kel-
lett nyolcvan, Tapolcára
hatvan, és így tovább. A
nagykereskedelmi árrésen
pedig megosztottunk.

— Hogyan fogadják ezt a
szemléletet a dolgozók?
— A létszámot már Sán-
dorfalván sem lehet növel-
ni. Csak arra gondolhatunk,
hogy megtartsuk a meglévő-
ket. Ez sem egyszerű, csak
megfelelően magas kereseti
lehetőséggel sikerülhet. Ér-
zekények az emberek. Még
a régi dolgozók is azt mond-
ják, ha megsértődnek: el-
megyek, nem vagyok én
idekötvé.

— Mennyit fizetnek?
— Átlagosan 3500 forin-
tot. Fölmondott nemrég egy
régidolgozó. Azt mondja,
fix helyre hívják, dadának.
Ott nem teljesítményre megy
a dolog, igaz, hogy csak
2900 forintot kap, de nem
kell a varrógép fölött gör-
nyednie.

— Gémká van?
— Egyet szerveztünk, a
szappan csomagolására. A
varrodában nem tudnánk
szervezni.

— Miért?
— Mert családtagok révén
mindenkinek van háztáji
földje, családi gazdasága,
ott dolgozik délután. Szor-
galommal, hozzáértéssel csi-
nálják, nem tudnánk any-
nyit fizetni, amennyi a ház-
tájával versenyezni tudna.

— T. I.

Értékek — teóriában és valóságban

Ma zár a művelődéselméleti nyári egyetem

Egy híján tizenöt eszten-
deje ad fórumot Szeged a
művelődéselmélet legújabb
eredményei iránt érdeklő-
dőknek. Akik általában a
köz művelődési intézményhál-
ozat különféle „egység-
ben” dolgoznak, a legtöbben
művelődési házakban vagy
nagyüzemekben. Tehát az
elméleti kutatások fejlemé-
nyeinek kívül a mindennapi
gyakorlat is nagyon ér-
deklő őket, sőt, aligha té-
vedünk, ha azt mondjuk:
azért jönnek Szegedre, meg-
hallgatni kutatókat, elméleti
szakembereket, hogy mon-
danivalóikból a hétköznapi
praxis számára vonhassanak
le következtetéseket, útmuta-
tást, segítséget találjanak
a saját tevékenységük-
höz.
Az idei kurzus előadói
Köz művelődés—értékrend
címen nagyon fontos, egy-
szersmind 40—60 percben
rendkívül nehezen megköze-
líthető témákat tárgyaltak.
A legfőbb — módszertani —
dilemma az volt, hogy a
hallgatóság kettős érdeklő-
dését (az elmélet eredmé-
nyeinek és a praxis dolgairól
iránt) miként lehet egyaránt
kielégíteni.

Igen jól sikerült ez teg-
nap, csütörtökön Kapitány
Agnesnek és Kapitány Gá-
bornak, akik a Művelődés-
kutató Intézet égíse alatt
öt éve folytatnak kutatáso-
kat a köz művelődési intéz-
mények értékrendet alakító
hatásáról. A lehető legtá-
gabban értelmezett intéz-
ményrendszerrel van szó:
Győr és Békés megye 250
településén közel 3 ezer in-
tézmenyben regisztráltak a
lehetőségei hatóeszközökét és
mint az „ideológia”-közve-
títés eszközeit és módszereit
elemzték ezeket. A nagy-
szabású vizsgálódás kiter-
jedt a vendéglátó helyek,
egyházi intézmények, mű-
velődési házak, óvodák, is-
kolák, tömegszervezeti klü-
bök, párházak külső- és
belső képének, a program-
oknak, az ott dolgozók
munkastílusának a hatás-

elemzésére. A hagyományos
szociológiai módszereket ez-
úttal kevésbé lehetett hasz-
nálni, kérdőívek és interjúk
nélkül dolgoztak, a szemé-
lyes tapasztalatok tömeg-
nek elemzésével jutottak
igen fontos megállapítások-
hoz.
Három egymástól élesen
elkülöníthető „ideológia”-
típus jelenlétét mutatták ki,
a szocialista, a vallási és a
fogyasztói típust. Az „ideoló-
gia” szót munkájukban funk-
cionális megközelítésben ér-
tik és használják: az ideoló-
gikum céltételező és a kon-
fliktusok kifejezésében, keze-
lésében játszott szerepére
gondolnak. Minthogy mind-
kettőre nagy szükség lenne
a mai magyar társadalom-
ban, sajnálatos, hogy a szo-
cialista ideológiaközvetítő
csatornák és módszerek alig
változtak az 50-es években
kialakítottakhoz képest. Az
ideológiai megfogalmazások
voluntaristikus, deklaráló
hangvétele hatásos leheteg-
tekintélyelvű társadalom-
ban; ma azonban nincs tér-
és időbeli hatékonyságuk,
nem alkalmasak a valóság
tényein alapuló szocializmus-
kép alakítására, s a kívána-
tos értékrend megteremté-
sére.

Az értékrend, az értékza-
varok különféle nézőpontok-
ból való megközelítése adta
a témát a nyári egyetem
többi előadójának is. A hall-
gatóság különös érdeklődé-
ssel követte Poszler György
(Az esztétikai értékrend),
Bihari Mihály (Politikai ér-
tékrend), Rényi Péter (De-
mokratizmus és értékrend)
mondanivalóit. Általában
azokat az előadásokat, me-
lyekből kitűnt: korszakha-
táron vagyunk, a társa-
dalomfejlődés minőségi vál-
tozásokon múlik, az emberi
élet minőségének megválto-
zását követeli meg.

Tegnap Szegedre utazott
és a nyári egyetemen Az
MSZMP értelmiségpolitikája
címmel előadást tartott

Knopp András, a párt Köz-
ponti Bizottságának osztály-
vezető-helyettese.

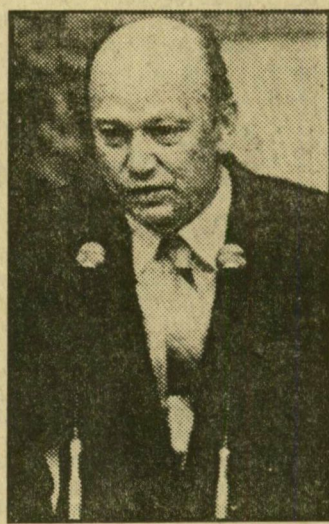
A mai zárónapon először
Kormos Sándor, a Művelő-
dési Minisztérium főosztály-
vezetője a köz művelődés fel-
adatairól beszél, majd fél
11-kor Köpeczi Béla mű-
velődési miniszter Köz mű-
velődési miniszter Köz mű-
velődés — értékrend cím-
mel tartja meg előadását.
Ezzel zárul a 14. művelődés-
elméleti egyetem program-
sorozata.

S. E.

Befejeződött Helsinkiben a külügyminiszteri találkozó Várkonyi Péter felszólalása

Csütörtökön befejező nap-
jához érkezett a helsinki ju-
bileumi külügyminiszteri ta-
lálkozó. Óvatos bizakodás a
novemberi szovjet—amerikai
csúcstalálkozó várható erem-
ményeit illetően, új impul-
zus az európai biztonsági és
együttműködési folyamat,
ezen belül a budapesti kul-
turális fórum sikeréhez —
ezeknek a gondolatoknak a
jegyében zárult tegnap
Helsinkiben 33 európai és 2
észak-amerikai ország kül-
ügyminisztereinek találkozó-
ja, s a vele párhuzamos
diplomáciai nagyhét.

A magyar kormány nem-
zetközi kapcsolatokban kö-
vetett céljai és gyakorlati
lépései összhangban vannak
a Helsinki Záróokmányal
— hangsúlyozta felszólalá-
sában dr. Várkonyi Péter
magyar külügyminiszter,
majd így folytatta: — Egy
háborúktól sokat szenvedett
nemzet nevében szólunk,
amikor a népek és országok
együttműködését szorgal-
mazzuk. Egy olyan nemzet
nevében tesszük ezt, amely,

úgy érezzük, képes volt le-
vonni a tanulságokat súlyos
történelmi múltjából, és —
tüllépve a nacionalizmus
bénító korlátain — immár
négy évtizede a népek kö-
zötti őszinte barátság és
megértés útjára lépett.
Emlékeztetve arra, hogy
több mint másfél évtized-
del a Varsói Szerződés tag-
államaival együtt a Magyar

Népköztársaság az 1969-es
Budapesti Felhívásban konk-
rét javaslatot tett egy össz-
európai értekezlet összehí-
vására. A magyar külügy-
miniszter aláhúzta:

— Kormányom külpoliti-
kájában megkülönböztetett
helyet foglalnak el az euró-
pai béke és együttműködés
kérdései. Következtesen
tartottuk magunkat az álla-
mok kapcsolatait szabályozó
tíz elvhez, s ezen az alapon,
az együttműködést szorgal-
mazva és a konfrontációt el-
vetve, kihasználva minden
tényleges lehetőséget, a zá-
róokmány valamennyi aján-
lásának két- és többoldalú
kapcsolatainkban való ma-
radéktalan végrehajtására
törekdünk. Kormányomnak
az elmúlt tíz évben Helsin-
ki szellemében folytatott te-
vékenysége, kapcsolataink
számottevő fejlődése Európa
valamennyi országával, az
Egyesült Államokkal és Ka-
nadával azt bizonyítja, hogy
az olyan kis országok, mint
Magyarország is. eredmé-
nyesen hozzájárulhatnak az
(Folytatás a 2. oldalon.)